

Datum doručení: 4. 11. 2021

Centrální číslo jednací: PS2021024177

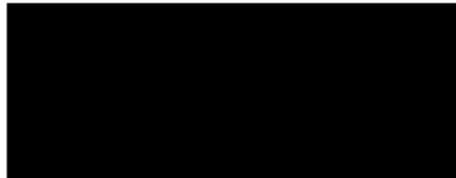
Věc: Životní pojištění poslanců

**Žádost
(...)**

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky
Sněmovní 176/4
118 26 Praha 1 - Malá Strana

V Praze, dne 4. listopadu 2021

Žadatel:

Věc: Žádost o poskytnutí informací k úhradám příspěvků zaměstnavatele na smlouvy soukromého životního pojištění zaměstnanců podle zákona č. 106/1999 Sb., zákon o svobodném přístupu k informacím

Vážení,

žadatel je členem výboru zapsaného spolku Podvedení klienti z.s., který na neziskovém principu v souladu se svým posláním již několik let upozorňuje veřejnost na problém systémové neplatnosti pojistných smluv životního pojištění se spořicí složkou. Více informací k celé problematice, vč. přehledu rozhodovací soudní praxe zapsaný spolek prezentuje na svých webových stránkách www.podvedeniklienti.cz, na kterých je dostupný i orientační test platnosti pojistné smlouvy reflektující právní závěry soudů k této věci.

Obracím se na Vás v návaznosti na Usnesení č. 399 Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky z června letošního roku a souvisejícího vyjádření Ministerstva financí ČR k problematice neoprávněného snižování daňového základu o pojistné hrazené zaměstnavatelem na neplatné smlouvy životního pojištění.

Oba dokumenty přikládám přílohou.

V kontextu ustálené judikatury příslušných soudů k neplatnosti pojistných smluv životního pojištění společnosti Generali Česká pojišťovna a.s., IČO: 45272956, se sídlem Spálená 75/16, 113 04 Praha 1 (dále jen Pojišťovna), Vás podle zákona č. 106/1999 Sb., zákon o svobodném přístupu k informacím, zdvořile žádám o poskytnutí následujících informací:

249. Poskytujete zaměstnancům Vaší organizace příspěvek na pojistné smlouvy soukromého životního pojištění uzavřené s Pojišťovnou jako pojistitelem? Prosím o stručnou odpověď ano / ne.

250. V případě, že jako zaměstnavatel poskytujete příspěvek na pojistné smlouvy soukromého životního pojištění zaměstnanců uzavřených s Pojišťovnou, žádám o poskytnutí obecných doplňujících informací (vždy ve vztahu k pojistným smlouvám soukromého životního pojištění uzavřených zaměstnanci Vaší organizace s Pojišťovnou, nikoli s jinými pojišťovnami):

- a. kolik takových příspěvků jste poskytli Vaším zaměstnancům v měsíci červnu 2021?

- b. jaká byla průměrná výše příspěvku zaměstnavatele v měsíci červnu 2021?
- c. mají zaměstnanci Vaší organizace, kterým přispíváte na pojistné smlouvy soukromého životního pojištění uzavřených s Pojišťovnou, povinnost hradit pojistné nad rámec příspěvku zaměstnavatele? Prosím o stručnou odpověď ano / ne.
- d. uplatnila Vaše organizace příspěvky na pojistné smlouvy soukromého životního pojištění zaměstnanců uzavřených s Pojišťovnou v souladu s ustanovením § 24 odst. 2 písm. j) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, jako daňově uznatelný náklad na práva zaměstnanců vyplývající z kolektivní smlouvy či z jiného smluvního předpisu za zdaňovací období kalendářního roku 2020 (či jeho částí)? Prosím o stručnou odpověď ano / ne.

Vaše vyjádření k položeným dotazům prosím zašlete na shora uvedené kontakty ve lhůtě 30 dnů od příjezdu této žádosti, optimálně prostřednictvím e-mailu, popř. datové schránky.

V případě jakýchkoliv dotazů se na mě neváhejte obrátit.

Děkuji a jsem s pozdravem

Prámp.

- *Usnesení č. 399 Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze dne 10. června 2021*
- *Vyjádření Ministerstva financí ČR k otázce daňového režimu u nepláných smluv životního pojištění*

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2021
8. volební období

399

USNESENÍ
hospodářského výboru
z 58. schůze
ze dne 10. června 2021

k neplatnosti pojistných smluv životního pojištění uzavřených po roce 2005

- I. Hospodářský výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky vyjadřuje znepokojení z nárůstu počtu soudních rozhodnutí o neplatnosti pojistných smluv životního pojištění uzavřených po roce 2005, u kterých je plnění pro případ dožití závislé na výši investovaného pojistného (zejména jde o pojistné smlouvy označované jako investiční životní pojištění).
- II. Hospodářský výbor proto s důrazem na ochranu spotřebitelů a zamezení dalších škod na státním rozpočtu vyzývá Českou národní banku, aby neprodleně varovala veřejnost před důsledky neplatnosti pojistných smluv
- III. Hospodářský výbor dále vyzývá Českou národní banku, aby z pozice regulátora neprodleně zajistila, že pojišťovny budou při správě pojištění nadále postupovat v souladu s rozsudkem Nejvyššího soudu ČR, spis. zn. 31 Cdo 1566/2017, a tedy nebudou krátit pojistné plnění o nesjednané srážky, popřípadě nebudou nadále inkasovat pojistné z neplatných pojistných smluv.
- IV. Hospodářský výbor vyzývá ministryni financí, aby bezodkladně zveřejnila možné dopady systémové neplatnosti smluv investičního životního pojištění na státní rozpočet, zejména v případě vrácení daňových bonusů ze strany právnických i fyzických osob.
- V. Hospodářský výbor rovněž vyjadřuje znepokojení nad praxí systémového krácení nároků z pojistných smluv na základě srážek nesjednaných v pojistných smlouvách, prováděných bez vědomí spotřebitelů.

JUDr. Alena SCHILLEROVÁ, Ph.D.
místopředsedkyně vlády a ministryně financí

PID: MFCRBXJVAE
Č. j.: MF-20103/2021/2501-2
Počet listů: 2

Praha 30. červen 2021

Vážený pane předsedo,

usnesením Hospodářského výboru PSP z 58. schůze ze dne 10. června 2021 jsem byla vyzvána „k bezodkladnému zveřejnění možných dopadů systémové neplatnosti smluv investičního životního pojištění na státní rozpočet, zejména v případě vracení daňových bonusů ze strany právnických i fyzických osob“.

Dovolte mi na tento podnět reagovat.

Obecně konstatuji, že neplatnost smlouvy investičního životního pojištění by měla pozitivní efekt na inkaso daně z příjmů fyzických osob, a to z titulu nutnosti dodanění již uplatněných částek zaplacených pojistného na životní pojištění jako nezdanitelné části základu daně, z titulu zániku možnosti uplatnění v dalších letech, a dále z titulu nutnosti dodanění příspěvků hrazených zaměstnavatelem.

V minulých letech byla výše daňové úlevy z titulu uplatněných částek zaplacených příspěvků životní pojištění jako nezdanitelné části základu daně, odhadována ve výši cca 1,4 mld. Kč ročně na úrovni veřejných rozpočtů.

Skutečná výše dopadu by byla ovlivněna množstvím stávajících či příštích sporů o zneplatnění smlouvy.

Pro přesné a konkrétní vymezení možných daňových konsekvencí absentuje celá řada vstupů, zejména odhad počtu možného počtu zneplatněných smluv. I když základním vstupním faktorem je informace o rozhodnutí o neplatnosti pojistné smlouvy na uzavřené životní pojištění, není však již vymezené, v jakém rozsahu je rozhodnutí o neplatnosti smlouvy učiněno, a to buď od samého počátku, či od okamžiku rozhodnutí o neplatnosti.

Důležitým faktorem ovlivňujícím možné daňové vztahy je pak skutečnost, zda se jedná o smlouvu uzavřenou před 1. 1. 2015, nebo po tomto datu, kdy došlo k výrazným úpravám daňového režimu fyzických osob u soukromého životního pojištění, zejména s ohledem na do té doby časté průběžné výplaty prostředků z tohoto systému investičního životního pojištění. Zřejmě je většina těchto rozhodnutí směřována do oblasti smluv uzavíraných po roce 2005 a do roku 2015. Je pravděpodobné, že výstupy z rozhodnutí soudů nebudou vždy identické, jak již

bylo uvedeno, smlouvy mohou být zneplatněny od samého jejich vzniku, mohou být zneplatněny od okamžiku rozhodnutí, nebo je výstup orientován pouze na partiální řešení, které se navíc nemusí dotýkat daňové problematiky, resp. příspěvků do systému životního pojištění.

V případě, kdy je smlouva vyhlášena za neplatnou od samého začátku, je nutné pohlížet na příspěvky jako na částky neoprávněně snižující základ daně fyzické osoby či v případě příspěvků od zaměstnavatele neoprávněně požívající osvobození od daně z příjmů ze závislé činnosti. Obecně je tedy nutné částky na životní pojištění dodanit prostřednictvím podaného dodatečného daňového přiznání či je zřejmě navrátit zpět příspěvovateli (zaměstnavateli), přičemž speciální ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění (dále také „zákon o daních z příjmů“) o navrácení - dodání neoprávněně čerpaných zvýhodněných částek nebudou použita. V těchto případech bude důležitou roli hrát ve vztahu k zneplatněným smlouvám jejich „stáří“ v návaznosti na existenci prekluzivní lhůty pro stanovení daně.

V případě zneplatnění smlouvy od jiného okamžiku v návaznosti na rozhodnutí, tzn., dojde v určitém okamžiku k zániku smlouvy, lze na ni pohlížet jako na předčasně ukončenou. V těchto případech je již možno nahlížet na příspěvky, u nichž zaniká daňové zvýhodnění, plně v souladu s jednotlivými ustanoveními zákona o daních z příjmů postihující částky příspěvků na pojistné pozbývající daňového zvýhodnění, a to jak vůči příspěvkům samotné fyzické osoby tak i příspěvkům, které za tuto osobu – zaměstnance hradí zaměstnavatel.

Z pohledu daně z příjmů právnických osob lze odpovědět pouze velice obecně.

Pokud smlouva bude zrušena celá či v části, která se týká části příspěvku placeného zaměstnavatelem, může mít toto zrušení dopad na stanovení základu daně z příjmů u zaměstnavatele. Podle ustanovení § 24 odst. 2 písm. j) zákona o daních z příjmů jsou daňově uznatelné náklady na práva zaměstnanců vyplývající z kolektivní smlouvy či z jiného vnitřního předpisu.

V případě zneplatnění smlouvy tedy může dojít k situaci, že zaplacené příspěvky zaměstnavatele nebudou v souladu s tímto předpisem, a tudíž se náklady stanou neúčinnými v základu daně zaměstnavatele.

V této situaci by měl teoreticky zaměstnavatel povinnost podat dodatečné daňové přiznání a předmětné náklady dodanit. Na tuto povinnost se vztahuje tzv. prekluzivní lhůta, lhůta pro stanovení daně je vymezena v § 148 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění, který stanoví, že daň nelze stanovit po uplynutí lhůty pro stanovení daně, která činí tři roky. V specifických případech může být tato lhůta prodloužena.

S pozdravem

Odpověď
(...)

Věc: Poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Vážený pane,

Kancelář Poslanecké sněmovny obdržela dne 4. listopadu 2021 prostřednictvím datové schránky Vaši žádost podanou podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, jejímž prostřednictvím žádáte o poskytnutí informací k úhradám příspěvků zaměstnavatele na smlouvy soukromého životního pojištění zaměstnanců.

V souladu s Příkazem č. 4/2010 vedoucího Kanceláře Poslanecké sněmovny, v platném znění, je k vyřízení Vaší žádosti příslušné Samostatné oddělení styku s veřejností Kanceláře Poslanecké sněmovny.

K obsahu Vaší žádosti sdělujeme následující informace. Kancelář Poslanecké sněmovny jako zaměstnavatel neplatí zaměstnancům v pracovněprávním vztahu ke Kanceláři Poslanecké sněmovny životní pojištění a nemá jako zaměstnavatel uzavřenou smlouvu se společností Generali Česká pojišťovna a.s. ohledně pojistných smluv životního pojištění. Pro Vaši informaci doplňujeme, že k úhradě nákladů, resp. jejich částí životního pojištění může zaměstnanec využít finanční prostředky z Fondu kulturních a sociálních potřeb.

Z Fondu kulturních a sociálních potřeb lze hradit pojišťovně za zaměstnance část pojistného na soukromé životní pojištění na základě pojistné smlouvy uzavřené mezi zaměstnancem jako pojistníkem a pojišťovnou, nejvýše však 50 % částky pojistného, kterou se zaměstnanec zavázal hradit, za podmínky, že ve smlouvě byla sjednána výplata pojistného plnění až po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let.

Výše příspěvku pro každého zaměstnance je stanovena rozpočtem Fondu kulturních a sociálních potřeb a nemůže překročit částku rozpočtu vyčleněnou pro tento účel. Nejedná se však o platby pojistného hrazené zaměstnavatelem.

S pozdravem

JUDr. Kratochvílová, v.r.

(...)